



# Introducere în Exegeza Noului Testament

OCTAVIAN BABAN



# **INTRODUCERE ÎN EXEGEZA NOULUI TESTAMENT**

**Ediție online, 2015**

## **Teme și aplicații de exegeza textelor apocaliptice**

Faceți exegeza următoarelor texte, încercând să răspundeți întrebării fundamentale a exegezei: ce anume a vrut să spună autorul destinatarului său primar (ideea exegetică)?

1. Apocalipsa 12 (1-6, 7-12, 13-17). Comentați divizarea propusă. Explicați principalele simboluri prezente în text (femeia, copilul, balaurul, îngerii, bătălia, pustia, râul, etc.). Decideți asupra ideii generale a viziunii. Ce spune autorul în cele trei porțiuni delimitate logic? Care este mesajul său în tot capitolul? Ce fel de viziune asupra istoriei se poate extrage de aici? Încercați să găsiți ideea exegetică pe cele trei porțiuni și, apoi, pe tot capitolul. Cum și ce ați predica de aici unei audiențe contemporane?

## Aplicație exegetică 1: Apocalipsa 12

### *Împărțirea text Apocalipsa 12 (1-6, 7-12, 13-17).*

Împărțirea propusă are în vedere trei secvențe narrative diferite cu două localizări sau trei, geografice și temporale, de asemenea diferite.

12.1-6 privește la o acțiune – semn care are loc pe pământ, un conflict între femeia glorioasă din cer și copilul mesianic pe care îl naște, și balaurul „mare și roșu” (deși prima imagine se află în cer),

12.7-12 privește la un război în ceruri, între îngeri, încheiat cu victoria îngerilor buni și prelungit cu o avertizare severă despre faptul că urmează o confruntare radicală pe pământ, iar

12.13-18 reia tema conflictului de pe pământ între balaur, femeie și urmașii Seminței ei.

Prima și ultima secțiune descriu secvențe de istorie pământească, acoperind o perioadă care începe, în mare, la creație, și merge până la începutul necazurilor din timpul lui Antihrist (capitolul 13 vorbește despre fiara balaur din mare, Antihristul, și fiara – miel-taur-leu de pe uscat, profetul mincinos). Secțiunea mediană prezintă un conflict ceresc, iar localizarea temporală nu este clară, este un eveniment din afara istoriei terestre, posibil început în zona creației și continuat până înainte de a doua venire a lui Isus care aduce încheierea istoriei prezente și transformarea universului într-un univers nou (cer nou și pământ nou).

## ***Explicarea simbolurilor din text***

### **SEMNULE FEMEII DIN CER:**

Femeia din cer, din Apocalipsa 12 este un simbol cu mai multe înțelesuri și cu o anumită dinamică de tranziție (își schimbă înțelesurile pe parcursul capitolului). Ea simbolizează inițial omenirea mântuită, în destinul ei glorios, arătat în contextul imaginilor creației (învăluită în soare, cu luna la picioare, încununată cu 12 stele, așezată în cer). În acest context femeia pare să fie omenirea credincioasă, cea din care se naște Mesia, conform promisiunii din Geneza (Sămânța femeii), adică omenirea credincioasă din care, printr-o reprezentantă feminină anume, se naște Hristos.

Femeia ca imagine a omenirii credincioase este o imagine întâlnită și înalte părți din Biblie: de exemplu, Israelul este numit Fecioara Sionului, Biserica este numită Mireasa lui Hristos. Omenirea credincioasă este trupul lui Hristos, iar Hristos este capul, și împreună sunt Omul creat după chipul lui Dumnezeu.

Legătura cu soarele, luna și stelele implică viețuirea în Universul creat și adaptat pentru oameni și îngeri, în care întunericul și lumina au devenit fenomene adaptate, sub formă de noapte cu stele și, respectiv, zi luminoasă, cu soare. Prezența lunii la picioare are și conotații legate de fertilitate. Cele douăsprezece stele pot fi o referință la Israel sau Biserică (12 seminții, 12 apostoli), dar prin prezența stelelor, ca atare, sunt și o referință la îngeri, posibil la faptul că îngerii sunt chemați să-l slujească pe Dumnezeu, slujindu-i pe oameni.

A doua determinare a semnului femeii este aceea de comunitate mesianică, posibil Israelul, din care se naște Hristos. De asemenea, poate fi vorba despre Biserică, dar această determinare apare mai ales în ultima parte a capitolului, unde este vorba despre femeie și rămășița sau urmașii Seminței ei (adică ai lui Isus), care țin credința în Isus.

A treia determinare a semnului femeii poate fi istoric mai precisă, adică poate fi o referire la Maria, dar în contextul Fecioarei generice, profețite din Eden, ca mamă a Seminței, adică a lui Mesia.

### ***Ideea generală a viziunilor din Apocalipsa 12***

Ce spune autorul în cele trei porțiuni delimitate logic?

Care este mesajul său în tot capitolul?

Ce fel de viziune asupra istoriei se poate extrage de aici?

Încercați să găsiți ideea exegetică pe cele trei porțiuni și, apoi, pe tot capitolul.

Cum și ce ați predica de aici unei audiențe contemporane?

## ***Analiza textului pe porțiuni***

### **A. DOUA SEMNE MARI : FEMEIA ȘI BALAURUL (1-6)**

#### ***Text UBS4***

1 Καὶ σημεῖον μέγα ὠφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, 2 \* καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **a** 3 \* καὶ ὠφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρὸς ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, 4 \* καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. **b** καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη. 5 \* καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. 6 \* καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἠτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. **c**

#### ***Text Byzantin***

**12-1** Καὶ σημεῖον μέγα ὠφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, **12-2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκράζειν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **12-3** καὶ ὠφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων πυρρὸς μέγας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, **12-4** καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν τέκη, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη. **12-5** καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἀρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ

σιδηρᾶ· και ηρπάσθη το τέκνον αυτῆς προς τον Θεον και προς τον θρόνον αυτου. **12-6** και η γυνη εφυγεν εις την ερημον, οπου εχει εκει τόπον ητοιμασμένον απο του Θεου, ινα εκει τρέφωσιν αυτην ημέρας χιλίας διακοσίας εξήκοντα.

**12.2** κράζει ... τεκείν Is 66.7; Mic 4.10

**a12.2** P: TEV Seg FC

**\*3** δράκων ... δέκα Dn 7.7

**\*4** σύρει ... γῆν Dn 8.10

**b4** P: Seg

**\*5** ἔτεκεν υἱόν Is 7.14; 66.7 μέλλει ... σιδηρᾶ Ps 2.9; Re 19.15

**\*6** ἡμέρας ... ἐξήκοντα Re 11.2; 13.5

**c6** NO P: TOB // SP: WH // S: NJB

### **Traducere**

<sup>1</sup> Și s-a arătat în cer un semn mare, o femeie îmbrăcată cu soarele, având luna sub picioarele ei, iar pe capul ei purtând o cunună de douăsprezece stele. <sup>2</sup> Ea era însărcinată și striga în durerile nașterii, chinuindu-se să nască.

<sup>3</sup> Și s-a mai arătat și un alt semn în cer: iată, un Balaur mare și roșu, cu șapte capete și zece coarne, iar pe capetele lui, șapte diademe. <sup>4</sup> Coadă lui mătura o treime din stelele cerului și le-a aruncat pe pământ. Și Balaurul a stat înaintea femeii care urma să nască, pentru ca, atunci când va naște, să îi înghită copilul.

<sup>5</sup> Și ea a născut un fiu care avea să păstorească toate neamurile cu un toiag de fier. Și copilul ei a fost răpit și dus la Dumnezeu, la tronul său. <sup>6</sup> Iar femeia a fugit în pustiu, unde avea un loc pregătit de Dumnezeu, ca să fie hrănită acolo timp de o mie două sute șazeci de zile.



**Discutați variantele de text:**

δώδεκα, 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα·] WH NM, δώδεκα, 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα,] NA, δώδεκα. 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα,] ς NR Riv Dio δώδεκα. 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα] CEI ND TILC Nv

καὶ κράζει] p<sup>47</sup> A WH, κράζει] al ς ς, ἔκραζεν] (C) Byz, ἔκραζεν] pc

μέγας πυρρός] A pc ς WH, μέγας πυρρός] pc, πυρρός μέγας] p<sup>47</sup> p<sup>115</sup> ς pc, πυρρός μέγας] Byz

ἑπτὰ διαδήματα] Byz WH διαδήματα ἑπτὰ] ς

υἰόν,] WH Nv NM υἰόν] ς NA NR CEI ND Riv Dio

ἄρσεν] A C WH ἄρρενα] p<sup>47</sup> ς P 046 051 1006 1611 1841 1854 2053 2329 2351 Byz ς

πρὸς τὸν θρόνον] Byz WH NR CEI Riv Dio TILC Nv, τὸν θρόνον] ς ND NM

ἐκεῖ] Byz WH *omit*] ς

ἀπὸ] p<sup>47</sup> ς A C al ς WH, ὑπὸ] Byz

τρέφωσιν] (ς) A (C) pm ς WH ἐκτρέφωσιν] Byz

**Identificați expresiile cheie:**

Semn mare; alt semn; explicația femeii; explicația Balaurului; stelele; explicația fiului născut și răpit la cer; 1260 zile (cf. „și o vreme, două vremi, o jumătate de vreme”).

**Prezentați contextul**

o pauză, după cele șapte peceti și patru trâmbițe. Cele șapte semne.

### ***Idee exegetică***

Planul glorios al mântuirii omenirii, profețit chiar din Geneza, se împlinește prin nașterea lui Mesia din omenirea credincioasă, din fecioară, pentru că Domnul îl păzește pe Hristos și venirea lui și ocrotește Biserica de atacurile și planurile Diavolului cel puternic.

### ***Puncte de predică:***

Să ai încredere în mântuirea adusă de Dumnezeu, pentru că știi că:

- Domnul își ține promisiunile date în Geneza. Sămânța femeii, bărbatul Hristos, a venit cu adevărat și este destinat victoriei totale. Prin El și cu El, omenirea are o semnificație glorioasă, cosmică, eternă.
- Grija lui Dumnezeu s-a arătat în păzirea lui Isus de orice rău, în timpul lucrării sale pământești, până la cruce, înviere și înălțare, și aceeași grijă o arată Dumnezeu și față de destinul Bisericii, pe care o ocrotește așa încât nu poate fi nimicită.
- Balaurul care îl reprezintă pe Satana în poziție regală, încearcă să domine istoria, dar toate așteptările sale nu vor fi încununate de succes, fiind sortite eșecului.

## B. RĂZBOIUL DIN CERURI (7-12)

### Text UBS4

7 \* Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσεν οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 \* καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **d** 10 \* καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν,

Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις  
καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν  
καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ,  
ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγwor τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν,  
ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡμῶν  
ἡμέρας καὶ νυκτός.

11 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

12 διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, [οἱ] οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. **e**

### Text Byzantin

**12-7** Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἀγγελοὶ αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος· καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε καὶ οἱ ἀγγελοὶ αὐτοῦ, **12-8** καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῷ ἐπι ἐν τῷ οὐρανῷ. **12-9** καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων, ὁ ὄφις ὁ μέγας ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ

σατανᾶς, ο πλανῶν την οικουμένην ολην, εβλήθη εις την γῆν, και οι αγγελοι αυτοῦ μετ' αυτοῦ εβλήθησαν. **12-10** και ηκουσα φωνην μεγάλην εν τῷ ουρανῷ λέγουσαν· αρτι εγένετο η σωτηρία και η δύναμις και η βασιλεία τοῦ Θεοῦ ημῶν και η εξουσία τοῦ Χριστοῦ αυτοῦ, οτι εβλήθη ο κατηγορος τῶν ἀδελφῶν ημῶν, ο κατηγορῶν αυτῶν ενῶπιον τοῦ Θεοῦ ημῶν ημέρας και νυκτός. **12-11** και αυτοι ενίκησαν αυτον δια το αιμα τοῦ αρνίου και δια τον λόγον τῆς μαρτυρίας αυτῶν, και ουκ ηγάπησαν την ψυχην αυτῶν αχρι θανάτου. **12-12** δια τοῦτο ευφραίνεσθε ουρανοι και οι εν αυτοῖς σκηνοῦντες· ουαι την γῆν και την θάλασσαν, οτι κατέβη ο διάβολος προς υμᾶς εχων θυμον μέγαν, ειδως οτι ολίγον καιρον εχει.

7 *Μιχαήλ* Dn 10.13, 21; 12.1; Jd 9

\*9 *ὁ δράκων ... Σατανᾶς* Re 20.2 *ἐβλήθη ... γῆν* Is 14.12; Lk 10.18; Jn 12.31

dP: TEV Seg FC NIV VP REB NRSV

\*10 *ὁ κατήγορ ... νυκτός* Job 1.9-11; Zch 3.1

e12 NO P: TR WH TOB

### **Traducere**

<sup>7</sup>Și a început război în cer. Mihail și îngerii lui s-au luptat cu Balaurul, iar Balaurul împreună cu îngerii lui a luptat și el, <sup>8</sup>însă a fost înfrânt și nu li s-a mai dat voie să stea nicăieri în cer<sup>a</sup>. <sup>9</sup>Și a fost aruncat Balaurul cel mare, Șarpele din vechime, cel numit Diavolul și Satana, cel care înșeală lumea întreagă, a fost aruncat pe pământ, iar îngerii lui au fost aruncați împreună cu el.

<sup>10</sup>Și am auzit un glas puternic în cer zicând: „Acum a

<sup>a</sup>12.8 Lit.: nu s-a mai găsit loc pentru ei în cer

venit mântuirea și puterea și Împărăția Dumnezeului nostru și puterea Hristosului său, pentru că a fost aruncat acuzatorul fraților noștri, cel ce îi acuză înaintea Dumnezeului nostru zi și noapte. <sup>11</sup> Însă ei l-au învins prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturiei lor și nu și-au iubit viața, până la moarte. <sup>12</sup> De aceea, bucurați-vă, voi, ceruri și cei ce locuiți în ele! Însă vai pământului și mării, pentru că a coborât diavolul la voi cu mânie mare, văzând că mai are puțin timp!”

### ***Discuțați variantele de text***

τοῦ πολεμῆσαι] A C pc WH, πολεμῆσαι] p<sup>47</sup> κ Byz, ἐπολέμησαν] ς

μετὰ] Byz WH Riv Dio Nv, κατὰ] ς NR CEI ND NM

ἐπολέμησεν] ς WH, ἐπολέμησε] Byz

ἰσχυσεν] A Byz WH NM, ἰσχυσαν] p<sup>47</sup> C pm ς NR CEI ND Riv Dio TILC Nv, ἰσχυσαν πρὸς αὐτὸν] κ

οὐδὲ] Byz WH, οὔτε] ς

εὐρέθη αὐτῶν] A C al ς WH, αὐτῶν εὐρέθη] p<sup>47</sup> al, εὐρέθη αὐτῶ] Byz, εὐρέθη] κ

ὁ Σατανᾶς] ς WH, Σατανᾶς] Byz

ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν] Byz WH, λέγουσαν ἐν τῷ οὐρανῷ] ς

ἐβλήθη] p<sup>47</sup> κ A C Byz WH, κατεβλήθη] al ς

κατήγωρ] A WH, κατήγορος] p<sup>47</sup> κ C P 046 Byz ς

αὐτοῦς] WH, αὐτῶν] Byz ς

οὐρανοῖ] A 051 206 1006 1611 1851 2073 2344 2351  
 Byz<sup>pt</sup> ς (NA [οἰ]), οὐρανοῖ] & C P 1854 2053 2329 Byz<sup>pt</sup>  
 Byz<sup>2005</sup> WH

τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν] (κ) C al WH NR CEI Riv Dio  
 TILC Nv NM, τῆ γῆ καὶ τῆ θαλάσση] Byz, τοῖς κατοικοῦσιν  
 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν] pc ς ND, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν  
 θάλασσαν] A

ὕμᾱς,] WH Dio NM, ὕμᾱς·] Nv, ὕμᾱς] ς NA NR CEI ND Riv  
 TILC

### ***Identificați expresiile cheie:***

război în ceruri; balaurul și îngerii lui; Mihail și îngerii  
 lui; Împărăția lui Dumnezeu și a Hristosului său;  
 acuzatorul fraților; l-au învins prin sângele mielului și  
 prin cuvântul mărturiei lor; aruncat pe pământ – a  
 coborât la voi; puțin timp; mânie mare;

### ***Prezentați contextul***

### ***Idee exegetică***

Drama mântuirii omenirii pe pământ este dublată de un  
 război spiritual în ceruri între îngeri și Satana, încheiat  
 prin victoria îngerilor, și se încheie jos prin victoria  
 credincioșilor, care îl biruiesc prin jertfa lui Isus, prin  
 mărturie și perseverență, după care mai rămâne o mare  
 prigonire și necaz pentru pământenii.

***Puncte de predică:***

Vei fi mai încurajat să trăiești o viață creștină victorioasă, perseverentă, dacă vei înțelege adevărul biblic despre războiul spiritual al mântuirii:

- Drama mântuirii omenirii, pe pământ, este dublată și de o confruntare cerească, între îngeri, în care Satana este înfrânt.
- În cadrul războiului de pe pământ cei credincioși ies victorioși prin trei realizări:
  - o Bazați pe jertfa lui Isus
  - o Bazați pe mărturia lor bună
  - o Bazați pe perseverență în credință, până la moarte.
- Ultima parte a istoriei va fi extrem de zbuciumată din cauza căderii Diavolului pe pământ, dar victoria celor credincioși este asigurată prin Isus.

### C. URMĂIREA NIMICIRII (13-18)

#### **Text UBS4**

13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. 14 \* καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. 15 καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. 16 καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμόν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 17 \* καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. **f** 18 καὶ ἐστάθη **1** ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. **g**

#### **Text Byzantin**

**12-13** Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκε τὸν ἄρσενά. **12-14** καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. **12-15** καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **12-16** καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἠνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμόν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **12-17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. **12-18** Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἀμμον τῆς θαλάσσης·



**14** καιρόν ... καιροῦ Dn 7.25; 12.7

**\*17** ποιῆσαι ... Ἰησοῦ Dn 7.7, 21; Re 11.7; 13.7

**f17** P: TR AD NA NRSV // S: NJB

**118** {B} καὶ ἐστάθη P47 κ A C D 205 209 1854 2344 2351  
itar, gig vg syrh arm eth Origendub; Victorinus-Pettau Beatus  
// καὶ ἐστάθην 051 1006 1611 1841 2053 2329 Byz [P 046]  
vgmss syrph copsa, bo Andrew

**g18** NO P: TR AD NJB NRSV // P: WH NA M RSV REB

### **Traducere**

<sup>13</sup> Și când a văzut Balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit-o pe femeia care născuse copilul de parte bărbătească. <sup>14</sup> Și i s-au dat femeii cele două aripi ale vulturului cel mare ca să zboare în pustiu la locul ei, unde avea să fie hrănită o vreme și vremuri și jumătate de vreme, ferită de fața Șarpelui.

<sup>15</sup> Și din gura lui Șarpele a aruncat după femeie apă ca un râu, ca să o ia râu. <sup>16</sup> Dar pământul a ajutat-o pe femeie și și-a deschis gura și a înghițit râul pe care Balaurul îl aruncase din gură. <sup>17</sup> Și Balaurul s-a mâniat pe femeie și a plecat să se lupte cu restul urmașilor ei, cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Isus. <sup>18</sup> Și Balaurul a stat pe nisipul mării.

### **Discuții variantele de text**

ἐδίωξεν... ἔτεκεν] ς WH ἐδίωξε... ἔτεκε] Byz

ἄρσενα] WH ἄρρενα] Byz ς

αἰ] A C al WH NR CEI ND Riv Nv NM *omit*] p<sup>47</sup> & Byz ς  
Dio TILC

ὅπου τρέφεται] p<sup>47</sup> & A C al ς WH NR ND Riv Nv NM  
ὅπως τρέφεται] Byz CEI Dio

ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς] Byz WH  
ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ] ς

αὐτήν] Byz WH ταύτην] ς

κατέπιεν] ς WH κατέπιε] Byz

ἀπῆλθεν] ς WH ἀπῆλθε] Byz

Ἰησοῦ] Byz WH NR CEI Riv TILC Nv NM  
τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ] ς ND Dio

καὶ ἐστάθη] p<sup>47</sup> & A C 205 209 1828 1854 2065 2344 2351  
2432 al it<sup>ar</sup> it<sup>c</sup> it<sup>dem</sup> it<sup>div</sup> it<sup>gig</sup> it<sup>haf</sup> it<sup>z</sup> vg syr<sup>h</sup> arm eth  
Origen<sup>dub</sup> Victorinus-Pettau Tyconius Primasius Beatus  
Haymo WH NR<sup>text</sup> CEI Riv<sup>text</sup> TILC Nv NM

καὶ ἐστάθη] P 046 051 94 1006 1611 1841 1859 2020  
2042 2053 2073 2081 2138 2329 2814 Byz vg<sup>mss</sup> syr<sup>ph</sup>  
cop<sup>sa</sup> cop<sup>bo</sup> Andrew Arethas ς NR<sup>mg</sup> ND Riv<sup>mg</sup> Dio

**TEXT:** "Jesus. And he stood on the sand of the sea. ·And I saw"

**EVIDENCE:** p<sup>47</sup> S A C 1854 2344 lat vg syr(h)

**TRANSLATIONS:** ASV RSV NASV NIV NEB TEV

**RANK:** C

**NOTES:** "Jesus. ·And I stood on the sand of the sea; and I saw"

**EVIDENCE:** P 046 051 1 94 1006 1611 2053 Maj syr(ph) cop

**TRANSLATIONS:** KJV ASV<sub>n</sub> RSV<sub>n</sub> NASV<sub>n</sub> NIV<sub>n</sub> NEB<sub>n</sub>

TEV<sub>n</sub>

**COMMENTS:** The difference between the two readings is only that of one letter. The question is whether the dragon (text) or John (notes) was standing by the sea. Since the following phrase has "I saw," it is more likely that copyists changed "he" to "I" than vice versa.

Vezi [A Student's Guide to New Testament Textual Variants](#)

### ***Identificați expresiile cheie***

cele două aripi ale vulturului cel mare; o vreme și vremuri și jumătate de vreme; ferită de fața Șarpelui; apă ca un râu, ca să o ia râul; restul urmașilor ei; cei care păzesc poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Isus; Balaurul a stat pe nisipul mării (?).

### ***Prezentați contextul***

#### ***Idee exegetică***

Indiferent de perioadele de încercare și prigoană prin care trebuie să treacă Biserica până la victoria finală, ea va continua să fie ocrotită până la sfârșit de Dumnezeu prin harul său, de atacurile distructive ale Satanei, fie prin intervenții directe, fie prin conducerea generală a istoriei, fie prin fenomenele naturii, fie prin evenimentele sociale.

#### ***Puncte de predică***

Creștinul poate trăi cu încredere în ajutorul esențial al lui Dumnezeu care nu va lăsa să fie nimică Biserica lui pentru că:

- Domnul o poartă pe aripile sale providențiale, are grijă ca izbăvirea să vină la timp, ca istoria să meargă în direcția dorită, ca Biserica să depășească ca în zbor obstacolele ivite.
- Domnul se implică punctual pentru păzirea Bisericii, prin minuni și chiar prin fenomene naturale.
- Domnul face lucrul acesta și pentru Biserică și pentru Israel, pentru toți urmașii lui Isus, indiferent ce metode de exterminare încearcă Diavolul.



## Bibliografie

- Bailey, J. L., Vander Broek, L. D., *Literary forms in the New Testament* (London: SPCK, 1992).
- Barr, J., *The Semantics of Biblical Language* (Oxford: OUP, 1961).
- Bock, D. L., Fanning, B. M. (eds), *Interpreting the New Testament Text* (Wheaton, IL: Crossways Books, 2006).
- Bălănescu, O., *Texte și pre-texte. Introducere în pragmatică* (București: Ariadna 98, 2005).
- Burge, G. M., *Interpreting the Gospel of John* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1992).
- Carson, D. A., *Probleme exegetice* (tr. Alina Giurgiu, Sibiu: Betania, 1998).
- Cotterell, P., Turner, M., *Linguistics and Biblical Interpretation* (London: SPCK, 1989).
- Egger, W., *Metodologia Noului Testament* (tr. Dumitru Groșan, Cluj: Galaxia Gutenberg, 2006).
- Fee, G. D., *Exegeza Noului Testament* (tr. Alina Giurgiu, Sibiu: Colegiul Biblic Betania, 1998).
- Fee, G. D., Stuart, D., *Biblia ca literatură*, (tr. Adrian Pastor, Cluj-Napoca: Logos, 1995).
- Gheorghe M., *Epistola către Tit. Ghid exegetic pe textul grecesc* (Arad: Multimedia, 2002).
- Hagner, D. A., *New Testament Exegesis and Research: A Guide for Seminarians* (Pasadena, California: Fuller Seminary Press, 1999).

- Kaiser, W., Jr., Silva M., *Principii de hermeneutică biblică* (Cluj-Napoca: Logos, 2006).
- Klein, W. W., Blomberg, C. L., Hubbard, R. L. jr., *Introduction to Biblical Interpretation* (London: Word, 1993).
- Lamsa, G. L., *Idioms in the Bible explained and A Key to the Original Gospels* (San Francisco, CA: Harper and Row, 1985).
- Liefeld, W. L., *Interpreting the Book of Acts* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1995).
- Longenecker, R., *Biblical Exegesis in the Apostolic Period* (Grand Rapids / Vancouver: Eerdmans / Regent College, 1999)
- Longman III, T., *Literary Approaches to Biblical Interpretation* (Leicester, UK: Apollos, 1987).
- McDill, W., *Predicarea Eficientă. 12 Deprinderi Esențiale* (Oradea: Editura Universității Emanuel, 2006);
- McKnight, S., *Interpreting the Synoptic Gospels* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1988).
- Michaels, J. R., *Interpreting the Book of Revelation* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1992).
- Miller, C., *Marketplace Preaching. How to Return the Sermon to Where It Belongs* (Grand Rapids, MI: Baker Books, 1995)
- Osborne, G.R., *The Hermeneutical Spiral. A Comprehensive Introduction to Biblical Interpretation* (Downers Grove, IL: IVP, 1991).
- Pânzaru, I., *Practici ale interpretării de text* (Iași: Polirom, 1999).
- Pârvu, I., *Cum se interpretează operele filosofice* (București: Punct, 2001).
- Porter, S. E., *Handbook to Exegesis of the New Testament* (Leiden: Brill, 1997).

- Porter, S. E. (ed), *Dictionary of Biblical Criticism and Interpretation* (Abingdon, Oxon UK (New York, NY): Routledge, 2009)
- Poythress, V. S., *Science and Hermeneutics* (Leicester, UK: Apollos, 1988).
- Ricouer, P., *Eseuri de hermeneutică* (tr. Vasile Tonoiu, București: Humanitas, 1995).
- Robinson, H., *Arta Comunicării Adevărului Biblic* (Cluj: Logos, 1998);
- Ross, Ch., and Sibley, R., (ed), *Illuminating Eco: On the Boundaries of Interpretation*, Aldershot: Ashgate. 2004.
- Silva, M., *God, Language and Scripture. Reading the Bible in the light of general linguistics* (Leicester, UK: Apollos, 1990).
- Schleiermacher, F.D.E., *Hermeneutica* (tr. I.N. Râmbu, Iași: Polirom, 2001).
- Schreiner, T. R., *Interpreting the Pauline Epistles* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1990).
- Thiselton, A., *The Two Horizons. New Testament Hermeneutics and Philosophical Description* (London: Paternoster, 1980).
- Idem*, *New Horizons in Hermeneutics. The Theory and Practice of Transforming Biblical Reading* (London: HarperCollins, 1992).
- Trotter, A. H., jr., *Interpreting the Epistle to the Hebrews* (Grand Rapids, MI: Baker Book, 1997).
- Tuckett, C.M., *Reading the NT. Methods of Interpretation* (London: SPCK, 1990 (1987)).
- Umberto Eco, *Limitele Interpretării*, Ștefania Mincu și Daniela Bucșă (trad), Constanța: Editura Pontica, 1996.